

PROPOSITIONS FOR NON-FASCIST LIVING

PERFORMATIEVE CONFERENTIE

PROPOSITIONS #4: *Unpacking Aesthetics and the Far Right*

Met bijdragen van:

Larne Abse Gogarty, Kader Attia,

Angela Dimitrakaki en iLiana

Fokianaki, Morgan Quaintance,

Ana Teixeira Pinto, Harry Weeks

en Giovanna Zapperi

17.03.2018

Programma

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Gemeente Utrecht

bak

basis voor actuele kunst

Propositions #4: Unpacking Aesthetics and the Far Right

Performatieve conferentie

Dagkaarten voor deze conferentie kunnen worden gereserveerd via [Eventbrite](#).

Propositions #4: Unpacking Aesthetics and the Far Right is deel van BAK's langlopende artistieke onderzoekstraject en platform voor samenkomst *Propositions for Non-Fascist Living* (2017-2020), ingegeven door de huidige opkomst van hedendaagse vormen van fascisme. Dit is de vierde performatieve conferentie in de reeks en brengt kunstenaars, theoretici en schrijvers samen om de huidige verbanden tussen kunst en naar fascisme neigende esthetieken te ontleden.

Het politieke landschap in Europa en Noord-Amerika staat vol met vormen van fascisme waarvan het nihilisme levendig het alledaagse leven in sijpelt. Dit zijn vormen van fascisme – post-/neo-/crypto- of proto-fascismes – zonder een (zichtbaar) duidelijk uitgesproken ideologie. De narratieven hiervan sluiten vanuit politiek oogpunt misschien niet op elkaar aan, maar esthetisch gezien is er wel een samenhang: ze liëren zich aan of verenigen zich met objecten, idiomen of bewoordingen en zetten een giftige koppeling tussen anti-establishmentdenken en onverbloemd racisme en misogynie in werking. Dit roept de volgende vragen op: zijn hedendaagse vormen van fascisme esthetisch of emotioneel gestructureerd, in plaats van volwaardige politieke doctrines? Hoe kunnen we de verbindingen beschrijven tussen kunstvorm en extreemrechtse ideologieën die zich vormen onder neoliberaal beleid? Is het mogelijk om overeenkomsten te zien met artistieke bewegingen uit begin twintigste eeuw die ambivalente laboratoria werden voor toekomstige vormen van fascisme?

Met bijdragen van: kunsthistoricus en criticus Larne Abse Gogarty; kunstenaar Kader Attia; schrijver en kunsthistoricus Angela Dimitrakaki en schrijver en curator iLiana Fokianaki; schrijver, curator en musicus Morgan Quaintance; schrijver en cultureel theoreticus Ana Teixeira Pinto; kunsthistoricus en onderzoeker Harry Weeks; en kunsthistoricus Giovanna Zapperi.

Ter gelegenheid van deze performatieve conferentie opent het Centraal Museum, Utrecht van 10.30 tot 12.00 uur zijn deuren voor een bescheiden brunch in het museumcafé en biedt een preview van de tentoonstelling *Erich Wichman: Vrije radicaal* (17 maart-24 juni 2018). De opening van de tentoonstelling valt samen met het slotweekend van *De wereld van Pyke Koch* (17 november 2017-18 maart 2018), een tentoonstelling met werk

van Koch, een Nederlands kunstenaar uit de twintigste eeuw die, net als Wichman, geïnteresseerd was in het Italiaanse fascisme tijdens het interbellum.

BAK's tentoonstelling *Matthijs de Bruijne: Compromiso Político*, met ook werk van Jeremy Deller, Piero Gilardi en Mierle Laderman Ukeles (10 februari-15 april 2018) is te zien en toegankelijk voor deelnemers aan de conferentie.

Reserveer [hier](#) je plaats via Eventbrite voor deelname aan de performatieve conferentie. Er zijn gratis kaarten beschikbaar. Het solidariteitsfonds voor dit programma sponsort gezamenlijk de aanwezigheid van hen die zich anders geen toegangkaart kunnen veroorloven. Indien je de mogelijkheid ziet, kun je een solidariteitskaart sponsoren bij aankoop van je eigen reservering.

De voertaal van de performatieve conferentie is Engels.

Een vegetarische lunch (€5) en diner (€10) verzorgd door de Utrechtse cateraar Rammenas en drankjes verzorgd door Koffie Leute kunnen worden gekocht tijdens het evenement.

Propositions #4: Unpacking Aesthetics and the Far Right is een tweeledige performatieve conferentie die is samengesteld door BAK, basis voor actuele kunst, Utrecht in samenwerking met La Colònie, Parijs. Het evenement is geconceptualiseerd door Ana Teixeira Pinto en Giovanna Zapperi in samenwerking met Angela Dimitrakaki en Harry Weeks, die de co-redactie voeren over een aan het onderwerp gewijd nummer van *Third Text*. Het eerste deel van de conferentie is samengesteld in samenwerking met Centraal Museum, Utrecht. Het tweede deel van de conferentie vindt plaats in La Colònie op 9 mei 2018.

BAK's activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Gemeente Utrecht.

BAK's hoofdpartner op het gebied van onderwijs en onderzoek is Hogeschool voor de Kunsten Utrecht.

Programma

10.30-12.00

CENTRAAL MUSEUM

Preview van de tentoonstelling *Erich Wichman: Vrije radicaal* (17 maart–24 juni 2018) met Bart Rutten, directeur van het Centraal Museum, en finissage van de tentoonstelling *De wereld van Pyke Koch* (17 november 2017–18 maart 2018), met een bescheiden brunch in het museumcafé.

12.00-12.30

BAK, BASIS VOOR ACTUELE KUNST

Deuren open, koffie en thee

12.30-12.45

WELKOMSTWOORD

Maria Hlavajova

12.45-13.30

MYTH VERSUS HISTORY: SOME NOTES ON ITALIAN FUTURISM

Giovanna Zapperi

Giovanna Zapperi kijkt naar het Italiaanse futurisme als een relevant historisch voorbeeld van de relatie tussen kunst en fascistische ideologie begin twintigste eeuw. Zapperi ziet futurisme als een esthetisch laboratorium voor de historische opkomst van fascisme in modern Italië, met specifieke focus op de obsessie van futurisme met het mannelijk lichaam, tijd en technologie. De *gendered* dialectiek tussen verleden en heden, die kan worden waargenomen in geschriften van dichter F.T. Marinetti en in werken van kunstenaar Umberto Boccioni, vormt de kern van de herindeling van de geschiedenis door het futurisme. Zelfs toen diens avantgardistische geest in de late jaren 20 en jaren 30 werd gemarginaliseerd ten gunste van de typisch monumentale esthetiek van de *ventennio*, kwam fascisme nooit helemaal van futurisme af: diens representatie van mythe versus geschiedenis werd een van de fundamentele kenmerken van het Italiaans fascisme.

13.30-14.15

CAPITALIST-POSITIVE AND FASCIST-CURIOUS

Ana Teixeira Pinto

In de afgelopen jaren heeft het ethos van de technische industrie een metamorfose ondergaan – van het door de markt verdraasde optimisme van zakenmagnaat Bill Gates tot het digitale feodalisme gerepresenteerd door reactionairen en cyber-monarchen uit het California Bay Area. Als, zoals filosoof Walter Benjamin stelde, “elke opkomst van fascisme getuigt van een gefaalde revolutie”, kan worden gezegd dat de opkomst van crypto-fascistische neigingen in de technische industrie getuigt van het falen van de ‘digitale revolutie’, waarvan de beloften niet werden vervuld. Vanuit dit perspectief kan de mix van cyber-obscurantisme, extreemrechtse esoterie en paranoïde denkbeelden die online zo populair is, gelezen worden als een morbide symptoom van deze voortdurende transformatie.

14.15-15.15

LUNCH

15.15-16.00

OUR CULTIC MILIEU

Morgan Quaintance via Skype

Welke omstandigheden faciliteren de deelname en loyaliteit van een individu aan reactionaire, fascistische en extremistische groeperingen? Conventionele sociale, culturele of economische ontevredenheden worden vaak gepresenteerd als de meest betrouwbare en vruchtbare gronden om motivaties te achterhalen. Morgan Quaintance overweegt een vierde, in de vorm van het ‘cultische’. Met behulp van socioloog Colin Campbells notie van een ‘cultisch milieu’ – een sociale omgeving bestaande uit groepen die vasthouden aan afwijkende en esoterische systemen van politieke, wetenschappelijke, religieuze of sociaal-culturele ideeën – overdenkt

Quaintance het idee dat de verkenning van het verdere bereik van zulke gebieden (waarschijnlijk de activiteit waaruit veel op onderzoek gebaseerde hedendaagse kunst voortkomt) psychisch gevaarlijk kan zijn. Kortom, het ‘cultisch milieu’ kan als ingang dienen voor lidmaatschap van en deelname aan het fascistisch forum.

16.00-17.00

Discussie tussen Morgan Quaintance, Giovanna Zapperi en Ana Teixeira Pinto, gemoderd door Harry Weeks

17.00-17.30

PAUZE

17.30-18.30

COHERENCE AND COMPLICITY: ON THE WHOLENESS OF POST-INTERNET AESTHETICS

Keynote door Larne Abse Gogarty

In haar lezing periodiseert en definieert Larne Abse Gogarty hoe elementen in post-internet kunst, muziek en mode schijnbaar versmolten zijn met aspecten van een groeiende fascistische cultuur in Europa en de Verenigde Staten. Abse Gogarty suggereert dat deze ontwikkeling ten minste deels afhankelijk is van de eenheid van die cultuur, waarin esthetische coördinaten door verschillende vormen bewegen: van videokunst tot elektronische muziek en van comedy tot schoeisel. Deze continuïteiten hebben een sterke set van stilistische en tonale grondslagen voortgebracht, die deze cultuur gemakkelijk grijpbaar maken en tegelijkertijd oneindig toegankelijk voor imitatie en toe-eigening. Hoewel ze de retrospectieve bewering van een altijd aanwezig fascisme binnen het genre vermijdt, beargumenteert Abse Gogarty dat de samenhang van de post-internet esthetiek desalniettemin wordt aangedreven door een gebrek aan aandacht voor het verband tussen esthetische vorm en politieke verantwoordelijkheid.

Programma

18.30-19.00

OMG, DOES EVERY WOMAN ADORE A FASCIST?

**Angela Dimitrakaki, Didactisch toneelstuk
voorgedragen met Iliana Fokianaki**

Dichter Sylvia Plaths beroemde en beruchte woorden “every woman adores a fascist,” in haar gedicht *Daddy* (1962), bezorgen ons nog steeds nachtmerries. Is dit waar? Wie wordt bedoeld met “every woman”? En, zoals minstens één wetenschapper vermoedt: is het eigenlijk een gedicht over Mommy? Dit zijn enkele van de brandende vragen waaraan al dan niet aandacht wordt besteed in deze dialoog, waarin thema's als fascisme en seks de boventoon voeren. Hierin refereert 'seks' al dan niet naar de ervaring van seks of de ervaring van het belichamen van onderscheidende seksuele kenmerken, terwijl 'fascisme' altijd en op onomwonden wijze naar een politiek refereert. Sleutelkwesaties zijn de vragen wat deze 'politiek' inhoudt, en of deze politiek iets te maken heeft met kunst, ook wel bekend als 'sublimering'. Dit dialogisch toneelstuk is geïnspireerd door verschillende gebeurtenissen en processen, waaronder: 0. De geschiedenis van het patriarchaat als de geschiedenis van seksualisering van macht over; 1. Angsten die feministisch kunstcriticus Carla Lonzi en feministisch kunstenaar Valerie Solanas hadden over kunst; 2. Een vrouw die Dimitrakaki in 2016 in Helsinki ontmoette, en die zij beschreef in een lang essay over hedendaags fascisme in *Berlin Quarterly* 5 (herfst 2016); en 3. De filmdocumentaire *Golden Dawn Girls* (Håvard Bustnes, 2017).

19.00-20.00

DINER

20.00-20.30

DECOMPARTMENTALIZING KNOWLEDGE

Kader Attia

Als fascisme gegrond is in compartimentering – van gevoelens, stromen, territoria – dan zou antifascisme een decompartmentering moeten bevatten. Dit is de rol van de 'Anti-Institution'. In deze lezing-performance brengt Attia de snijpunten van kolonialisme, imperialisme en het extreemrechtse in kaart, en gaat hij gedetailleerd in op collectief werk van *La Colonie*, Parijs, waar hij onderdeel van uitmaakte, en hun pogingen om de kloof tussen de academische wereld en activisme te overbruggen.

20.30-21.30

**Plenair gesprek gemodereerd door Angela
Dimitrakaki**

21.30-22.00

BORREL

Larne Abse Gogarty

Larne Abse Gogarty is schrijver, kunsthistoricus en criticus. Ze is de Terra Foundation for American Art postdoctoraal docent aan de Humboldt-Universität, Berlijn. Haar onderzoek concentreert zich op de inmenging van sociale en politieke aspecten in moderne en hedendaagse kunst, met name in de Verenigde Staten. Ze is onderdeel van het redactiecollectief van *Cesura//Acceso*. Haar werk verschijnt regelmatig in tijdschriften zoals *Art Monthly* en *Third Text*.

Kader Attia

Kader Attia is een kunstenaar die de verstrekkende effecten van westerse culturele hegemonie en kolonialisme verkent. Hij heeft zich thematisch gericht op de notie van 'herstel'. Recente solotentoonstellingen zijn onder meer *Kader Attia*, The Power Plant, Toronto, 2018; *Kader Attia: Reason's Oxymorons*, Hood Museum of Art, Dartmouth College, Hanover, NH 2018; en *Kader Attia. Premio Joan Miró*, Fundació Joan Miró, Barcelona, verwacht in 2018.

Angela Dimitrakaki

Angela Dimitrakaki is schrijver en hoofddocent Hedendaagse Kunstgeschiedenis en Theorie aan The University of Edinburgh, Edinburgh, waar ze ook de gedeelde leiding heeft over het masterprogramma Moderne en Hedendaagse Kunst en de Global Contemporary onderzoeksgroep. Haar werk gaat in op marxisme en feminisme, en focust op arbeid, sociale reproductie, het politieke in globalisering en de heropleving van fascisme. Ze werkt aan twee boeken, *Feminism, Art, Capitalism*, en *The Economic Subjects of Contemporary Art*. Voor haar fictie ontving ze in 2017 de Academy of Athens Award.

iLiana Fokianaki

iLiana Fokianaki is schrijver en curator. Ze is medeoprichter van het platform Future Climates, en doet promotieonderzoek naar de synapsen tussen kunst, identiteit, politiek en economie aan de Panteion Universiteit, Athene. Sinds maart 2017 is ze een curator van Kunsthal Extra City, Antwerpen. Fokianaki is oprichter van State of Concept Athens, Athene.

Morgan Quaintance

Morgan Quaintance is schrijver, curator, muzikant en presentator. Quaintance schrijft regelmatig voor *Art Monthly*, *ArtReview*, *Frieze*, *Rhizome*, en voor andere tijdschriften, websites voor curatoren en blogs. Recente projecten als curator zijn onder meer: *Letter From Istanbul*, Pi Artworks, Londen, 2017; *Here Comes a New Challenger* en *Simeon Barclay: They Don't Like it Up 'Em*, Cubitt Gallery, Londen, 2016.

Ana Teixeira Pinto

Ana Teixeira Pinto is schrijver en cultuurtheoreticus. Ze is docent aan Universität der Künste Berlin, Berlijn, en onderzoeker aan de Leuphana Universität, Lüneburg. In haar onderzoek bestudeert ze de allegorische dimensies van wetenschappelijke paradigma's. Haar werk is recentelijk gepubliceerd in *Alleys of Your Mind: Augmented Intelligence and Its Traumas* (onder redactie van Matteo Pasquinelli, 2015) en *Neröse Systeme* (onder redactie van Anselm Franke, Stephanie Hankey en Marek Tuszynski, 2016).

Harry Weeks

Harry Weeks is kunsthistoricus en onderzoeker. Op dit moment is hij docent Kunstgeschiedenis aan The University of Edinburgh, Edinburgh. In zijn onderzoek verenigt hij cultureel beleid; performance en deelname in de hedendaagse kunst; de autonomie van kunst; en gemeenschapstheorieën. Weeks is co-redacteur van "Mediating Collaboration" een speciale editie van *Tate Papers* die verscheen in de lente van 2016.

Giovanna Zapperi

Giovanna Zapperi is kunsthistoricus, criticus en professor in de Geschiedenis van Moderne en Hedendaagse Kunst aan de Université François-Rabelais, Tours. In haar academisch werk onderzoekt ze de onderlinge verwevenheid van kunstkritiek, visuele cultuur en feminisme. Verschillende van haar studies zijn gepubliceerd in anthologieën, tentoonstellingscatalogi, reviews, en in de vorm van kritische artikelen. Haar nieuwste boek, *Carla Lonzi: Un'arte della vita*, verscheen in 2017.